

HET V OLKS BELA NG ■

LIBERAAL VLAAMS OPINIEBLAD

WWW.HETVOLKSBELANG.BE

Nr 2 • februari 2026

Jaargang 146 • maandelijks

In dit nummer:

EDITORIAAL

Anders., hét recept tegen de angstprofeet / 2

LVV

Vernieuw uw lidmaatschap van het LVV! / 3

BOEKEN

Een bio met hiaten / 4

OPINIE

Negatieve Inkomstenbelastingen / 6

NOORDERBUREN

Nederland opnieuw gidsland? / 7

BUITENLAND

De Europese Unie rijdt door het rood / 8

LIBERAS

Het Willemsfonds bestaat 175 jaar / 10

NIEUW BOEK

Guy Verhofstadt en de opstandige burger / 12

De hoop op

De Vlaamse liberalen zijn verveld van Open Vld tot Anders. De nieuwe partijnaam staat vooral voor 'anders aan politiek doen'. Dat zal voor voorzitter Frédéric De Gucht een hele uitdaging worden. In de feiten zullen de slaagkansen pas kunnen gemeten worden na de verkiezingen van 2029. Intussen zal de partij naar nieuwe mensen en een nieuwe inhoud moeten op zoek gaan. Hoe zal 'Anders.' het verschil met de andere partijen kunnen maken? Opportuniteiten zijn er zeker.

Lees het editoriaal blz. 2.

Voorwoord door Bert Cornelis

**“ De kiezer moet weer hoop krijgen.
Aan het dagelijks doemdenken van de
premier die ons voor het inferno waarschuwt,
hebben we geen boodschap meer. ”**

Anders., hèt recept tegen de angstprofeet

Frédéric De Gucht, de voorzitter van Open Vld pakte tijdens de nieuwjaarsreceptie van de partij van de Vlaamse liberalen zowat iedereen in snelheid. Hij kondigde zonder blikken of blozen aan dat Open Vld ter ziele gegaan was en dat de Vlaamse liberalen voortaan als 'Anders.' door het leven zouden stappen. Guy Verhofstadt pakte het in 1992, toen de 'Partij voor Vrijheid en Vooruitgang' (PVV) ook ten grave werd gedragen, en 'VLD-Partij van de Burger' werd, heel 'anders' aan. Hij nam toen een lange aanloop, met zijn 'Burgermanifest' (1991) en 'De weg naar de politieke vernieuwing' (1992), met wekenlange debatten in politieke clubs, met de oprichting van de beweging 'De Boze Burger' en met een groots congres in een Antwerps hotel. Iedereen die tot de 'VLD-Partij van de Burger' toetrad, wist perfect waarvoor hij of zij had gekozen. Ideologisch werd de nieuwe partij met degelijk uitgewerkte congresstukken ondersteund. Frédéric De Gucht kiest voor de andere weg: eerst de partijnaam van de nieuwe partij lanceren en pas dan de inhoud inkleuren. De toekomst zal moeten uitwijzen wat de juiste weg is. Het wordt uitkijken naar het eerste grote partijcongres van 'Anders.'.

De Belgische Welvaartstaat

Bij Guy Verhofstadt leidde de vernieuwingsoperatie alleszins tot succes. In 1999 werd hij na een jarenlange oppositiekuur, en geholpen door de dioxinecrisis, premier van een Paars-Groene regering en lanceerde hij een zeer hoopvol regeerakkoord om België tot een actieve welvaartstaat om te vormen. Bovendien kon hij zijn toenmalige aartsvijand, de christendemocratische CVP, voor enkele jaren in de oppositie duwen wat op ethisch vlak voor kansen zorgde. Het betekende het einde van figuren als Jean-Luc Dehaene. Of het vernieuwingsverhaal van Verhofstadt ook succesvol eindigde? De meningen zijn verdeeld en dit is wellicht interessant voor toekomstige historici.

Het wijzigen van een partijnaam is geen eenvoudige beslissing, maar in dit geval zeer

noodzakelijk. Vaak gebeurt deze na enkele rake electorale klappen of na een lange tijd van zoeken naar de juiste positionering van de partij. Ook de Vlaamse liberalen zochten na de desastreuze verkiezingen van juni 2024 opnieuw naar een nieuw elan. De partijnaam was uitgeleefd en de gevestigde figuren konden nog maar weinig aanhangers, zelfs de hardleerse militanten, of wat ervan overbleef, inspireren.

Dat leidde niet alleen tot de verkiezing van een nieuwe voorzitter (Eva De Bleeker had flink haar best gedaan, maar haar blauwe mayonaise wou maar niet pakken), maar nu dus ook tot een naamsverandering. Nu nog een goed plan om de weggelopen militanten en kiezers te overtuigen, en het kan bij de volgende verkiezingen weer wat lukken voor de Vlaamse liberalen. Het mag alvast niet met een cosmetische opsmukoperatie blijven. De nieuwe naam moet staan voor 'anders aan politiek doen'. En dat zal een hele uitdaging worden, wetende dat De Gucht het voorlopig nog met die gevestigde Open-Vld-parlementsleden moet doen. De eindafrekening voor De Gucht komt pas bij de volgende verkiezingen in 2029. Tot dan heeft hij de tijd om de partij, nieuwe parlementsleden en zijn militanten klaar te stomen voor de grote strijd, want dat zal het voor de Vlaamse liberalen worden. Erop of eronder! Als 2029 mislukt, is het finaal gedaan. Een scenario zoals eertijds de Volksunie

onderging, is dan niet uitgesloten. Dit scenario heeft De Gucht overigens voorlopig kunnen affhouden, al hing er lange tijd een 'parfum de crise' rond de Melsensstraat. Dat MR-voorzitter Bouchez bij al die Vlaams-liberale miserie ook nog eens aan een MR-Vlaanderen dacht, was helemaal te pijnlijk. Maar ook dat verhaal heeft De Gucht kennelijk voorlopig kunnen temperen. Wat kan De Gucht op dit moment dan zo 'anders' gaan doen? Hij moet eerst op zoek naar nieuwe, inspirerende, onbevongen en integere kandidaat-parlementsleden, dé gezichten van Anders. De 'ons-kent-ons'-mentaliteit heeft afgedaan. Er moet in het belang van de kiezer gedacht worden, en niet aan het wekelijks medianummertje in Villa Politica of de nietszeggende ego-posts op sociale media. Het nieuwe partijprogramma mag geen catalogus worden waar iedereen zijn gading in vindt, maar een basis met duidelijke standpunten, zeer gericht, maar ook niet te beperkt, want het kiespubliek is zeer divers. Ook het partij-apparaat is aan een grondige hertimmering toe. Veel Open-Vld-afdelingen zijn opgedoekt of leiden een sluimerend bestaan. Degelijke en gemotiveerde mensen zijn verbitterd weggelopen. Daarom moet de ondergrond verstevigd worden, wil men vermijden dat straks de hele constructie in elkaar stuikt.

Het grote gat

En dan is de vraag hoe de nieuwe partij zich zo 'anders' zal voordoen als de andere partijen? Waar kan zij het verschil maken? Ook daar liggen enkele opportuniteiten klaar. Ik geef er een: 'een hoopvolle en positieve ingesteldheid.' Ze zal afsteken tegen de dagelijkse doembodschappen die de huidige bewoner van de Wetstraat 16 de wereld instuurt; als een angstprofeet wil hij ons duidelijk maken welk inferno we tegemoet gaan. Zo overtuig je geen kiezers, zo geef je mensen geen gelukkig levensperspectief. Dat is het grote gat waar Anders. moet inspringen.

Brussel, 4 februari 2026

Geachte medestander,

De liberale wereldorde staat onder ongeziene druk. De aanhoudende spanningen met Rusland en de Verenigde Staten wijzen op een **verschuivend geopolitiek machtsevenwicht** dat ook voor onze economie niet zonder gevolgen blijft. Onze bedrijven, zelfstandigen en vrije beroepen voelen steeds nadrukkelijker de gevolgen van een veranderend economisch en geopolitiek landschap.

Ons land maakt **zware budgettaire tijden** mee. De moeizame uitwerking van de begroting voor 2026, met voorlopige kredieten en beperkte marges, weegt op investeringen en hervormingen. Tegelijk groeit in Vlaanderen de bezorgdheid over **concurrentiekracht, energieprijzen en loonkosten**. Daarnaast versterkt de aanhoudende impasse in **Brussel** de institutionele en budgettaire onzekerheid.

In zo'n context is het belangrijker dan ooit dat het **Liberaal Vlaams Verbond** zijn onafhankelijke en toekomstgerichte stem laat horen. Het LVV bleef in 2025 trouw aan zijn rol als denktank en ontmoetingsplaats voor Vlaamse liberalen. Een hoogtepunt was ongetwijfeld de **Staten-Generaal van het Vlaams Liberalisme** in mei, waar ruim honderd leden en sympathisanten samen nadachten over de toekomst van het liberalisme in Vlaanderen. Ook 2026 belooft stevast een boeiend jaar te worden. Zo wordt het voorjaar ingezet met een scherp **debat over internationale handel**. Meer hierover verneemt u heel binnenkort.

Uw **financiële steun** is uiteraard onontbeerlijk om een degelijke kwalitatieve werking te kunnen garanderen. Dankzij uw gulle bijdrage kunnen we onze rol van **onafhankelijke en stuwende koepelvereniging binnen de brede liberale familie** blijven vervullen.

De lidmaatschapsbijdrage voor 2026 bedraagt **30,00 euro**. Voor **50,00 euro** wordt u **steunend lid** van de vereniging.

U kan ons steunen door te storten op het **IBAN-nummer BE93 2900 5218 0967** of **via onze QR-code**:

Wij rekenen op uw onverminderde steun.

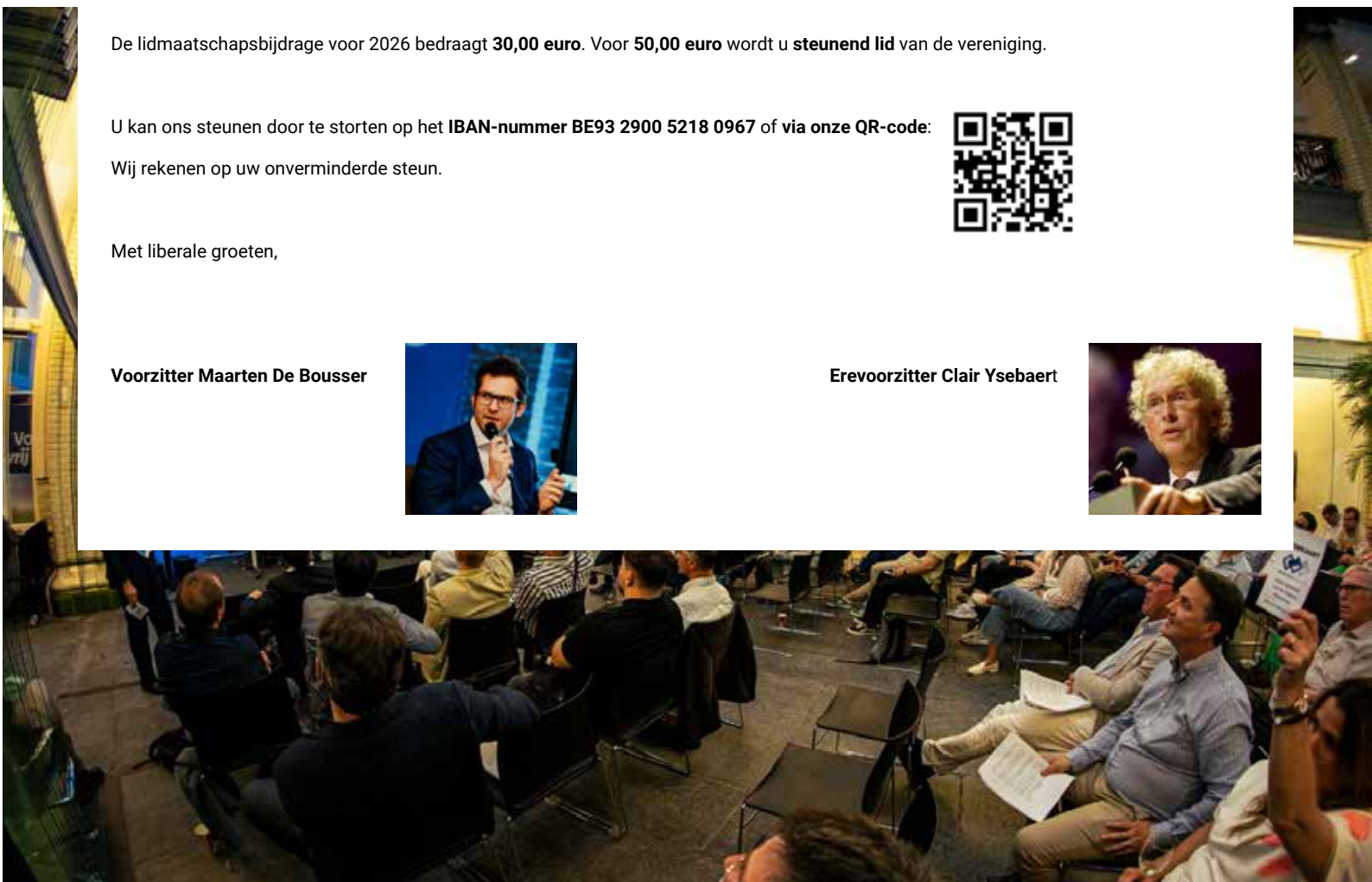

Met liberale groeten,

Voorzitter Maarten De Bousser

Erevoorzitter Clair Ysebaert

Wil de echte

*Een biografie
met hiaten*

Bart De Wever opstaan?

Op de eerste verjaardag van zijn regering zit Bart De Wever op een wolk. Het Euroclear-dossier bezorgde hem respect in eigen land en ver daarbuiten. Zijn populariteit piekt, zelfs in Wallonië. De Wever onderging een ware metamorfose, van dwarsligger tot staatsman. In deze context kwam het boek 'BDW, de Vlaams-nationalist die Belgisch premier werd' van journalist Tom De Smet, net op tijd. Het beschrijft de lange weg die hij afgelegd heeft van het moeizame begin van de N-VA tot vandaag. Premier De Wever voert belangrijke hervormingen door waarvan we alleen kunnen hopen dat ze slagen, nu de PS niet in de regering zit. Is hij nu na alle dromen van Vlaamse onafhankelijkheid en confederalisme tot de wijsheid gekomen 'It's the Economy, stupid'? Het boek verheldert, maar laat ook hiaten.

Rik Carpentier
bestuurslid LJV

Het parcours van De Wever is opmerkelijk. Hij was de man die het kartel met de CD&V van Leterme gijzelde en de regeringsvorming uitzonderlijk lang deed duren met zijn onverzettelijke eis van een 'vette vis', de staatshervorming. Hij was het die zei dat het premierschap hem niet interesseerde, 'want wie de 16 binnenstapt stapt ooit weer buiten met hoogstens 16% van de stemmen'. En hij is het die nu een regering leidt zonder enig communautair akkoord maar wel met een stevige sociaaleconomische hervormingsagenda.

Vlaamse onafhankelijkheid

Het boek is een goede weergave van de

verschillende episodes, vanaf de jeugdjaren van Bart De Wever. Hoe hij opgroeit in het gezin van vader Rik De Wever, een diep overtuigde Vlaams-nationalist. Hoe hij als scholier aanvankelijk zijn plaats niet vindt in het leven, maar daarna aan de universiteit met enkele studiegenoten het KVHV in Vlaams-nationale richting probeert te duwen. Hoe hij met Geert Bourgeois in contact komt en zich afzet tegen de linkse koers van de VU-vleugel rond Bert Anciaux. En hoe hij de pen vastkrijgt om de statuten van de nieuwe partij N-VA te schrijven, met in artikel 1: "We streven naar Vlaamse onafhankelijkheid".

Mensen uit zijn directe omgeving vertellen over zijn aarzelingen bij grote beslissingen, over de moeite die hij heeft om slecht nieuws te brengen bij naaste medewerkers, en over zijn emoties achter de schermen. Meer bekend is zijn verbetenheid tegenover wie hem, naar zijn mening, onheus behandeld heeft. Dat heeft

De N-VA koos bij haar oprichting voor het onafhankelijke Vlaanderen om alle problemen op te lossen.

Federaal premier Bart De Wever tijdens een toespraak op het Koninklijk Paleis in Brussel: het huidige geel en zwart in de driekleur.

Alexander De Croo geweten, maar ook menig journalist.

Één rode draad loopt doorheen zijn hele bio. Naargelang de situatie heeft De Wever meermaals zijn narratief aangepast, of moeten aanpassen. Van de communautaire scherpelijerij tot de liberale hervormingsdrang. Hij deed het kartel met CD&V springen omdat de hooggespannen communautaire verwachtingen niet konden ingelost worden. Maar toen hij, zonder éne staatshervorming, de regering-Michel in het gareel bracht, beweerde hij dat een regering zonder PS al een staatshervorming op zichzelf betekende. En nu hij de Belgische regering leidt wordt het motto dat zijn hervormingen de Vlaamse agenda uitvoeren.

De ene zal het strategische behendigheidsnoemen, de andere 'BochtenDenkwerk' (BDW), terwijl bijvoorbeeld Beatrice Delvaux (Le Soir) in een recent opiniestuk beweert dat zijn communautaire doel vroeg of laat terug aan de oppervlakte komt. Bij nader toezien is er wel degelijk een constante doorheen zijn loopbaan, met name zijn uitzonderlijk verbaal talent gecombineerd met zijn competitiegeest.

Macht

Het is hem te doen om de macht, zo zegt hij zelf. Als N-VA in 2003 amper één zetel haalt in het Parlement gaat de partij éerst met de VLD spreken (voor CD&V) om eventueel samen te werken. Geert Bourgeois valt bijna van zijn stoel als hij De Wever hoort zeggen dat de Vlaams-nationale eisen even op de achtergrond kunnen, omdat hierover geen gemeenschappelijke basis met de liberalen

te vinden valt, zo herinnert zich een VLD-kopstuk.

Bovendien heeft De Wever altijd een andere visie gehad dan de 'die-hard Vlaams-nationalisten'. Hij houdt niet van vendelzwaaien, waar hij hoogstens 10% van de stemmen mee haalt. Van in het begin zoekt hij aansluiting bij de centrumrechtse onderstroom in Vlaanderen en klaagt de financiële transfers naar Wallonië aan om Vlaamse zelfstandigheid te bepleiten. Liberale sociaal-economische hervormingen zijn enkel mogelijk als Vlaanderen zelf kan beslissen, want met de Waalse PS valt dit nooit te realiseren. Zo snoept hij liberaalgezinde stemmen af van Open Vld en CD&V en passeert de 20%. Met toevoeging van het identitaire verhaal houdt hij het Vlaams Belang even aan de zijlijn en passeert de 30%.

Het boek maakt ook duidelijk welke belangrijke rol de TV heeft gespeeld in de reputatie van De Wever. De Slimste Mens ter Wereld vormde zijn doorbraak bij het grote publiek. Zijn optreden in Het Conclaaf maakte bij de verkiezingen van 2024 het verschil om de gedoodverfde winnaar Vlaams Belang achter zich te laten. Opnieuw, zijn verbaal talent heeft er veel mee te maken.

En het feit dat zijn tegenstrevers niet altijd even snel een adequaat antwoord geven. Als hij Van Grieken met de mond vol tanden laat zitten bij de vraag hoe hij de Vlaamse onafhankelijkheid concreet wil organiseren, zegt niemand dat De Wever bij de verkiezingen in 2004 en 2009 evenmin een concreet plan had. En als hij nu de schuld op Vivaldi steekt dat er zoveel moet bespaard worden, dan vertelt hij er niet bij hoeveel jaren verloren gegaan zijn om ernstige hervormingen door te voeren precies omdat hij er altijd een staatshervorming bij sleepte.

Kapot maken

Het boek heeft jammer genoeg ook hiaten. Amper wordt verteld hoe strak hij de regie in handen hield binnen de partij, zeker wat communicatie naar buiten toe betreft. Nergens wordt verteld hoe hij er alles voor deed om – zoals hij zelf zei – partijen als CD&V en Open Vld kapot te krijgen, een eigenschap die hem niet altijd geholpen heeft om coalities te smeden.

Sommige zaken worden helemaal niet uitgediept door de auteur. Zoals het feit dat de regering Di Rupo in 2011, terwijl N-VA vanuit de oppositie toekijkt, de zesde staatshervorming doorvoert... , grotendeels op basis van de nota's die de voorbije tijd met N-VA waren opgebouwd. Inbegrepen de keuzes die het Vlaamse ego moeten strelen eerder dan rationeel te zijn.

De lezer blijft op zijn honger wat er nu precies waar is van het beruchte voorakkoord dat De Wever in de zomer van 2020 met PS-voorzitter Paul Magnette besproken heeft (maar nooit

concreet werd), en waarmee hij jaren nadien nog bleef zwaaien. Magnette beweert dat de ruime bevoegdheidsoverdrachten naar de gewesten nog niet afgeklopt waren en nog tussen haakjes stonden. Nooit is uitgediept, ook niet in dit boek, welke sociaal-economische strijdpunten de PS in de wacht zou geslepen hebben in ruil. Van een beperking in de tijd van de uitkeringen voor werklozen zou zeker geen sprake geweest zijn mocht dit N-VA/PS-huwelijk doorgegaan zijn.

Brug te ver

Het boek bevat wel interessante achtergrondinformatie omtrent het vermeende verraad van Alexander De Croo. Die zou De Wever beloofd hebben om samen met N-VA te regeren maar werd achteraf Premier van een regering met groenen en socialist. Met voorbedachten rade, beweert De Wever. Maar Egbert Lachaert vertelt dat Open Vld, die lang intern verdeeld was over de kwestie, intern op één lijn kwam te zitten toen N-VA de Vlaamse liberalen vroeg om MR te laten vallen; dat was een brug te ver.

De BDW-historie slaat jammer genoeg de moeilijke periode van 2019 tot 2024 over, toen de peilingen zwaar verlies voorspelden en De Wever de indruk gaf te zwalpen en het juiste narratief niet meer te vinden – hij pleitte op zeker moment voor een aansluiting bij Nederland. De hele periode wordt in het boek samengevat in één volzin : het waren 'tropenjaren'.

Caesar

Het boek eindigt met een open vraag. Zal de politieke loopbaan van Bart De Wever eindigen zoals met Caesar, als revolutionair? Of zoals Cicero, de bedachtzame man met de lange adem maar met méér impact? Als de linkse krachten in z'n regering de geplande hervormingen, onder druk van de straat, teveel doen afzwakken, gebruikt hij dan dit argument om te beweren dat 'België niet werkt', en voluit te gaan voor de splitsing van het land?

Negatieve inkomstenbelastingen

De voorzitter van 'Anders.', voorheen 'Open Vld', heeft blijkbaar het concept van Negatieve inkomstenbelastingen (NIB) van onder het stof gehaald. Want een vorige voorzitter van de toenmalige liberale partij PVV, met name Guy Verhofstadt, probeerde begin de jaren tachtig van de vorige eeuw dit concept ook reeds te lanceren.

Mark Bienstman
(mbienstman@hotmail.com)

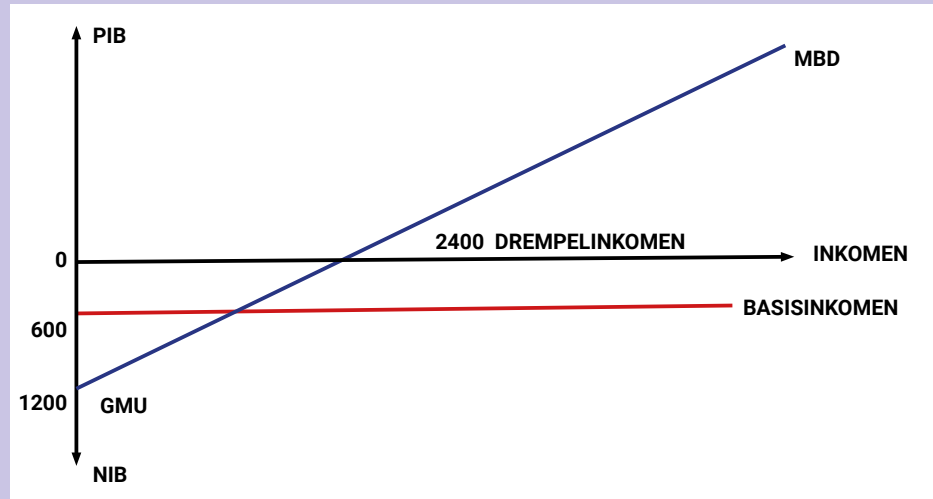
Wat is het uitgangspunt? Nu bestaan er in ons land een hele resem van 'loketten' waarlangs de Overheid (Federaal – Regionaal – Lokaal – RSZ – OCMW – ...) mensen die in een sociaal-financiële moeilijke situatie zitten, probeert te helpen door geld te geven (onder alle mogelijke benamingen: pensioen – kinderbijslag – werkloosheidsuitkering – leefloon – ziekte & invaliditeitsuitkering – ...). Dat hele systeem is ongelooflijk ingewikkeld – administratief loodzwaar – maar vooral sociaal totaal inefficiënt. Er zijn al hele bibliotheken vol geschreven over studies rond het 'Mattheus-effect' van al die (goedbedoelde) tussenkomsten: steeds is de conclusie dezelfde: 'Zij die (al) hebben zullen krijgen, zij die niks hebben krijgen niks'. M.a.w., het systeem is niet effectief, niet efficiënt en niet selectief. En aan die kwalen probeert de NIB te verhelpen. En daarvoor zijn slecht 4 begrippen van essentieel belang.

Vier begrippen

1) Je inkomen: dat omvat 'alle' vormen van netto inkomen (of dat nu komt uit arbeid, beleggingen, auteursrechten, schenkingen, royalties, onderhoudsuitkering,... maakt niets uit);

2) Het drempelinkomen (DI): dit is het inkomen waarop je noch belastingen betaalt, maar ook geen enkele (sociale) 'subsidie' krijgt (in ons geval geen NIB). Dit 'DI' varieert uiteraard naargelang het gaat om een alleenstaande, een gezin met of zonder kinderen, personen met een beperking, gepensioneerden....

3) Het gewaarborgd minimum inkomen (GMI): veronderstel dat je helemaal geen enkele vorm van inkomen hebt, dan is dit het maximum bedrag aan NIB dat je kan ontvangen. Alweer dit GMI varieert uiteraard naargelang het gaat om een alleenstaande, de leeftijd, een gezin met of

zonder kinderen, personen met een beperking, gepensioneerden....

4) De Marginale Belastingdruk (MBD): dat is het (vast) percentage dat je moet 'afgeven' per 100 euro verdiend (netto) inkomen (dus iemand die eerst helemaal niets verdient, en dus het GMI ontvangt als NIB, ziet – van zodra hij zelfs maar een klein beetje bijverdient – zijn GMI verminderen, maar wel zijn totaal beschikbaar inkomen (= verminderd GMI + ontvangen inkomen) toenemen. Vanaf een bepaald moment (als zijn netto verdiend inkomen voorbij het DI gaat, ontvangt hij niet langer een NIB, maar betaalt hij vanaf dan een PIB, Positieve inkomstenbelastingen). De grafiek hieronder geeft dit overzichtelijk weer. Een aandachtige lezer zal zien dat een vaste MBD iets totaal anders is dan de gemiddelde (progressieve) belastingdruk.

Heilige huisjes

Die grafiek geeft meteen ook duidelijk het verschil tussen NIB en Basisinkomen weer. Voor pleitbezorgers van het Basisinkomen krijgt 'iedereen' (ongeacht zijn inkomen...) eenzelfde basisinkomen (de horizontale lijn, hier – louter ter illustratie – op 600 euro gezet in de grafiek). Dus een invalide werkloze krijgt evenveel als een duurbetaalde CEO van een grote multinational. Het systeem van Basisinkomen is dus 'niet' selectief en daardoor dus ook ofwel onbetaalbaar duur (als men dat basisinkomen voor iedereen voldoende hoog wil leggen), ofwel niet doelmatig (als het basisinkomen te laag ligt en mensen zonder inkomen met dat (kleine) bedrag niet kunnen (over)leven).

Het politieke debat (voor zover het er al was) heeft zich in het verleden vooral gefocust op het systeem op zich, omdat een groot aantal 'heilige huisjes' sneuvelen: al de bestuursorganen die rond al de huidige uitbetalende loketten zijn opgebouwd (RSZ – RIZIV – RWP – Mutualiteiten – vakbonden – ...) zien hun lucratieve beheersmandaten bedreigd en spreken dus van 'sociale afbraak'. Terwijl het echte debat zich zou moeten richten op de 3 kernvariabelen van het systeem: hoe hoog moet het GMI zijn om (nog) menswaardig te kunnen leven? Waar leggen we het DI? Hoe hoog (of laag) moet/mag de MBD zijn, om ervoor te zorgen dat in het systeem er steeds een prikkel blijft of 'iets' (hoe veel of weinig ook) bij te verdienen, m.a.w., dat het sociaal vangnet géén hangmat wordt.

Dit stelsel heeft ook het grote voordeel van de transparantie: vandaag is geen enkele landgenoot in staat te zeggen of hij/zij per saldo bijdraagt aan de werking van heel dit herverdelingsmechanisme of er van geniet (want iedereen betaalt – via allerlei taksen en bijdragen – wel iets, maar iedereen – alweer via een veelheid van loketten en subsidies – ontvangt ook wel iets. In het stelsel van NIB zit je ofwel onder het DI (en krijg je NIB) of zit je boven het DI en betaal je (progressief) PIB).

Dus hopelijk zal er deze keer een debat ten gronde volgen (enerzijds hoe bouwen de bestaande sociale en fiscale 'koterij' af en anderzijds hoe bouwen we een efficiënt, effectief, selectief en transparant systeem op).

Op weg naar minderheidskabinet-Jetten

Rob Jetten van D'66, de nieuwe minister-president van Nederland: een primeur.

Prof. Herman Matthijs

Onze noorderburen krijgen een minderheidskabinet van drie partijen: het links-liberale D'66 met 26 zetels in de Tweede kamer, de rechts-liberale VVD met 22 zetels en het christendemocratische CDA met 18 zetels of samen 66 zetels op 150. Het was dit of Dick Schoofs lang in lopende zaken. Want voor nog eens nieuwe verkiezingen is er geen meerderheid te vinden in de Tweede kamer. Vooreerst een overzicht van de voornaamste punten uit het driepartijen regeerakkoord.

Regeerakkoord

Het nieuwe Nederlandse regeerakkoord wordt ingezet met de stelling dat het land terug meer wil wegen in de Europese Unie. De introductie van de eurobonds wordt wel diplomatisch uit de weg gegaan, maar het nieuwe kabinet wil 'meer Europa'. Opvallend is het Europa van twee snelheden, waarbij nieuwe lidstaten eerst deels lid worden en het echte lidmaatschap moeten verdienen. D'66-leider en toekomstig regeringsleider Rob Jetten ziet een Beneluxoverleg best

zitten. Een nauwere Benelux-samenwerking zal als muziek in de oren klinken van de baas van 'poes maximus'. Uiteraard zijn er voorbeelden genoeg om samen te werken: de zeehavens, de luchthavens, één Benelux-leger, één Beneluxspoorweginfrastructuur, één beurs, één nationale bank enz. Want de Benelux is het enige deel van de EU waar de gemeenschappelijke markt ook een interne markt inhoudt.

Vrijheidsbijdrage

Het nieuwe kabinet wil dat de Nederlandse defensiebegroting stijgt tot 3,5% van het BBP en dat betekent een toename van quasi 19 miljard euro. Het aantal manschappen stijgt van 42.000 naar 122.000. Er komt een nieuwe belasting: de 'vrijheidsbijdrage' die jaarlijks ruim 5,3 miljard euro moet opleveren om de toekomstige defensiecapaciteit te financieren. Het kabinet wil ook dat Europa snel een grotere autonomie bekomt op het vlak van de militaire industrie alsook de volledige digitale wereld. Op zijn minst dient de federale Belgische regering dit deel van het akkoord eens goed te lezen (de Belgische regering die met moeite een militaire begroting samen krijgt van 2%). De nieuwe luchthaven Lelystad gaat open voor burger- en militair verkeer.

Het kabinet wil vier nieuwe kerncentrales bouwen en ook inzetten op windmolens op

zee. Het stroomnet moet in snel tempo worden uitgebreid om de vraag te beantwoorden. Op dat vlak staat Nederland al jaren stil en is het misschien een idee dat Vlaanderen en/of de federale overheid zich hierbij aansluit om onze energieproblemen ook op te lossen? Nederland wil ook de klimaatdoelstellingen van 2030 verwezenlijken en er komt 20 miljard euro op tafel om de stikstofproblematiek op te lossen. Er wordt een miljard euro jaarlijks voorzien om nieuwe woningen te bouwen.

De regering-Jetten start goed met een begrotingstekort van 1,9% BBP (eind 2025) en een schuldgraad van 45% BBP. Het calvinistisch rentmeesterschap heeft ook zijn voordelen. En de huidige, alsook nieuwe minister van Financiën, VVD'er Eelco Heinen, is een strenge penningmeester. Naast de nieuwe belasting, de vrijheidsbijdrage (geraamde opbrengst: 5,2 miljard op jaarbasis), die betaald moet worden door burgers en bedrijven, blijven de hogere accijnzen op benzine bestaan. Het stokpaardje van de VVD, de hypotheekaf trek voor woningen, blijft bestaan. Fiscaal blijft men het elektronisch rijden steunen. Aan de AOW wijzigt enkel dat die vanaf 2033 qua leeftijd wordt gerelateerd aan de levensverwachting. Dat zou betekenen dat de leeftijdsgrens om op pensioen te gaan wel eens over de 70 jaar kan gezet worden. Er moet op gewezen worden dat onze noorderburen een kapitalisatie stelsel kennen voor hun pensioen en dat in tegenstelling tot ons repartitiesysteem. Het eigen risico gaat met 75 euro naar omhoog tot 460 euro mits veel sociale correcties. Ook wordt de bijdrage voor de wijkverpleging verhoogd en de belastingaf trek voor zorgkosten gaat naar omlaag. De werkloosheid wordt beperkt tot één jaar. Heel dit pakket zal enkel kunnen gerealiseerd worden met steun van de rechtse oppositie.

Het kabinet wil de regelgeving aanpakken. Er komen geen besparingen op onderwijs. De leerlingen in het kleuter- tot en met het middelbaar onderwijs krijgen gratis fruit op school. De minimumleeftijd voor de sociale media wordt 15 jaar en de snelle bikes worden gereguleerd qua leeftijd en snelheid. De spreidingswet inzake asiel blijft bestaan en de arbeidsmigratie wordt beperkt.

Kortom er staan zeker thema's in dit regeerakkoord, die onze federale- en Vlaamse regering eens goed zouden moeten lezen. Want er bestaan bij ons ook genoeg uitdagingen zonder oplossingen.

Lees verder blz. 12.

Lukas De Vos

Enkele recente rechterlijke uitspraken gaan op Europees vlak in tegen de verdere uitholling van het recht op privacy, op democratisch toezicht, op informatie, op de handelwijze van overheden ook.

Zo heeft het Europees Hof op 5 februari het Europees Parlement tot de orde geroepen, omdat voorzitter Roberta Metsola onterecht op vraag van het Spaans Hoogerechtshof geweigerd had drie Catalaanse verkozenen (Carles Puigdemont, die de onafhankelijkheid van Catalonië in 2017 had uitgeroepen, en twee van zijn ministers toen, Antoni Comin en Carla Ponsati) te beëdigen. Hun verkiezing hield ook immuniteit in. Maar de rapporteur van de parlementaire onderzoekscommissie, de uiterst rechtse Bulgaar Angel Dzijmbaski (ECR), was bevooroordeeld, zo oordeelt het Hof. In zijn fractie zat ook het extreme Spaanse Vox, dat aanwezig was op een politiek evenement dat Dzijmbaski had georganiseerd in 2010 onder de titel 'Catalonia is Spain'. Dat bewees zijn partijdigheid. Hij had nooit tot voorzitter van de onderzoekscommissie benoemd mogen worden. Puigdemont zelf is jarenlang als balling in België gebleven. Internationale aanhoudings-bevelen werden in Europa niet opgevolgd, omdat de vrees bestond voor een wraakproces in Madrid. Andere bewijzen van vooringenomenheid waren de Hitlergroet die Dzijmbaski in het halfroond had gemaakt (2021), en zijn talloze onheuse uitspraken tegen moslims, homo's en vluchtelingen. Intussen heeft Puigdemont van het Hof ook het recht gekregen om zich te verdedigen tegen de aanklacht dat hij schade zou toegebracht hebben aan de financiële belangen van de EU. In Spanje kan hij alleen nog vervolgd worden voor misbruik van overheidsmiddelen.

Ongezonde machtsconcentratie

Vrijwel ongrijpbaar is de werking van de Europese Commissie. Daar is onder het mandaat van Ursula von der Leyen een ongezonde machtsconcentratie ontstaan, die geregeld lak heeft aan de raadpleegbaarheid van haar werking. Niet alleen door de pers of de burger, maar zelfs door de

Voorzitter van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, haar presidentiële stijl begint velen op de zenuwen te werken.

Europese Unie rijdt door het rood

parlementsleden. De Europese Commissie is overigens in de onverkwikkelijke zaak Pfizer, bij de aankoop van 35 miljard euro entstofeenheden tegen corona, streng veroordeeld door het Europees Gerechtshof: 'In een spraakmakende uitspraak heeft het Europees Hof van Justitie het besluit van de Europese Commissie om geen inzage te geven in sms-verkeer tussen Commissievoorzitter Ursula von der Leyen en Pfizer-topman Albert Bourla ongeldig verklaard' ('Transparency International', 15 mei 2025). Een strafrechtelijke klacht tegen Von der Leyen is door het Hoogerechtshof in Brussel wel onontvankelijk verklaard ('Euro Weekly', 22 oktober 2025). De klacht was ingediend door

voormalig lobbyist Frédéric Baldan, die haar betichtte van corruptie, belangeninmenging en vernietiging van bewijsmateriaal.

Tot nu toe blijft Von der Leyen volhouden dat het om onbelangrijke sms'jes ging, die niet zijn bijgehouden. Daarover heerst heel wat onvrede in het Parlement. Het voelt zich geregeld over het hoofd gezien, waardoor het zijn werk niet naar behoren kan vervullen: de Commissie bestaat immers uit ambtenaren (zo'n 36.000), niet uit verkozenen des volks. Het kwam zelfs tot een – makkelijk weggestemde – motie van wantrouwen tegen haar op 10 juli 2025. De grote fracties weigerden achter de rechtse nationalisten te staan 'in tijden van geopolitieke crisis',

aldus de Spaanse socialiste Iratxe García. De indiener, de Roemeense conservatief Gheorghe Piperea, had 72 handtekeningen verzameld (10% van het halfroond) en wist natuurlijk dat hij geen schijn van kans maakte. Maar in de grond had hij geen ongelijk: 'De weigering om die communicatie openbaar te maken deugt juridisch niet en toont een patroon van machtsmisbruik en minachting voor democratische controle'. Dat had de parlementaire juridische commissie diezelfde week nog aangewakkerd door misbruik aan te klagen van het SAFE-defensiefonds van 150 miljard. Dat kan wettelijk niet bedoeld zijn voor langdurige investeringen, onderschreven 20 van de 23 leden.

Onregelmatige aanwervingen

Von der Leyen was nochtans niet aan haar proefstuk toe. Als Duits minister van defensie kwam ze ook al in botsing met de Rekenkamer, waarom ze onregelmatige aanwervingen deed, waarom ze geen openbare biedingen uitschreef, waarom ze defensiecontracten eigenzinnig toeweest. Als minister van familiezaken schoof ze grote sommen door naar nauwe politieke bondgenoten voor kinderdagverblijven. Bij haar doctoraat erkende de universiteit achteraf dat ze flink wat plagiaat had gepleegd – ze kwam er mee weg. Als EC-'Spitzenkandidat' voor de EVP liep ze met een boogje om het gebruik dat de fractievoorzitters voorrang krijgen: zij werd achter gesloten deuren aangewezen door hoge ambtenaren, met instemming van de Duitse regering. Zelfs als EC-hoofd trachtte ze nationale regeringen voor voldongen feiten te stellen. Dan hoeft het niet te verwonderen dat ze neerkijkt op eenvoudige parlementsleden. In maart vorig jaar vroeg de Duitse MEP Fabio di Masi ('Bündnis Sarha Wagenknecht') om volledige inzage in haar contacten, e-mails en ontmoetingen met de wapenbedrijven. Hij kreeg een antwoord. In oktober. Eén 'strategische dialoog', enkele links naar het transparantieregister. Di Masi was niet blij: 'Ze ziet zichzelf als Lodewijk XIV'.

Eigengereide dadendrang, zei 'De Tijd'. Luxemburgs oudcommissaris Nicolas Schmit hekelde het centralisatiebeleid rond haar, en haar 'presidentiële optreden'. Je kunt je inderdaad afvragen waarom uitgerekend zij, en niet permanent voorzitter van de Europese Raad António Costa de honneurs waarneemt bij de ondertekening van grote verdragen. Bij voorbeeld het handelsverdrag met India. Of de knieval op 28 juli 2025 voor Trumps tarievenverhoging met 15% voor Europa, en waar ze in ruil honderden miljarden beloofde voor afname van (dure) Amerikaanse energie (750 miljard over drie jaar), voor wapenaankopen, en voor investeringen in de VS (600 miljard). Komt bij dat ze ook de staal

–en aluminiumindustrie een pad in de korf zette. Ze aanvaardde dat de Amerikaanse taks van 25% naar 50% werd gebracht. Dat raakt 2,5 miljoen banen, kloege Kathleen Van Brempt. 'De overproductie van hevig gesubsidieerd [en minderwaardig] staal uit China en de Amerikaanse tarievenpolitiek zetten alle lichten op rood.' Daar rijdt Von der Leyen ongenoeërd door.

Mercosur

Zoals ook gebeurde met Mercosur. Daar heeft ze overigens een blauwtje opgelopen. Het verdrag was op 17 januari 2026 door haar al ondertekend in Asunción (Paraguay). Er was al een kwarteeuw overleg gepleegd om meteen de grootste vrijhandelszone ter wereld te scheppen, met 30% van het wereld-BBP en 780 miljoen verbruikers. Maar alles was

met goedkope arbeidskrachten de boeren uit de markt kunnen prijzen; de natuurvrienden vrezen voor milieurampen in het Amazonewoud als de ontginning ten koste van het oerwoud en van de klimaatinspanningen gaat; de nationalistengrijzen omdat ze de grote fracties in hun hemd hebben gezet.

Von der Leyen valt nu terug op haar Duitse beschermheren. Want eigenlijk treedt het verdrag toch maar in werking bij ratificatie door de deelnemers. Voor Bondskanselier Merz kan het snel gaan. Na een bezoek aan Meloni in Italië (een nieuwe as tekent zich af, los van Frankrijk dat kampt met politieke instabiliteit) liet hij optekenen dat 'it can provisionally take effect as soon as the first of those South American nations ratifies it. We mustn't let ourselves be held back by those who want to use the lever of trade policy to

De landbouw is boos omdat de Mercosurlanden niet dezelfde strikte normen voor voedselveiligheid hanteren en met goedkope arbeidskrachten de boeren uit de markt kunnen prijzen.

achter de rug van het Parlement gebeurd. Dat sloeg terug. Terwijl duizenden boze boeren het parlement in hun greep hielden, slaagde een monstercoalitie van uiterst rechts tot uiterst links erin (334 stemmen voor, 324 tegen, 11 onthoudingen) om de uitvoering van het akkoord uit te stellen. Ook al hadden de 27 lidstaten al hun goedkeuring gegeven, zonder instemming van het parlement gaat de show niet door. Er moet eerst een aftoetsing komen door het Hof van Justitie of dit verdrag wel verenigbaar is met de EU-Verdragen. Dat kan makkelijk tot twee jaar vertraging opleveren. Begrijpelijk. De landbouw is boos omdat de Mercosurlanden niet dezelfde strikte normen voor voedselveiligheid hanteren en

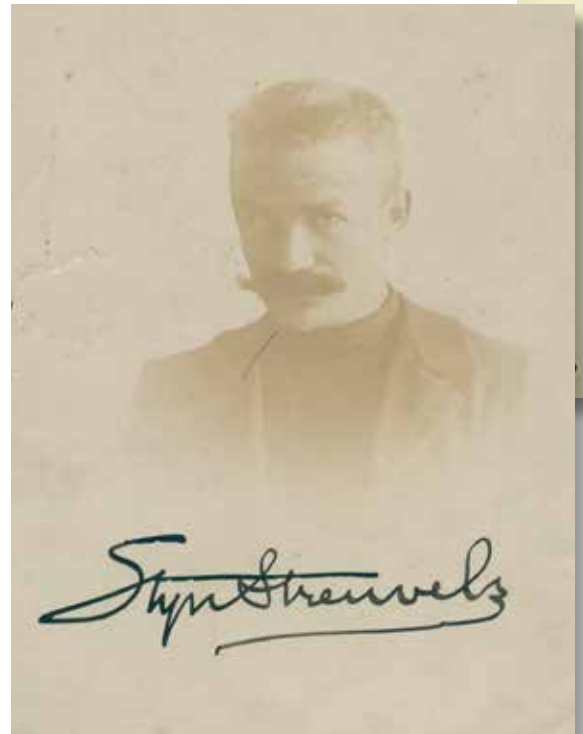
drive the weakening of Europe ('Buenos Aires Times', 24 januari 2026). Daar heeft Brazilië niet op gewacht. President Lula heeft al op 2 februari het verdrag naar de Kamer gestuurd voor nazicht, waarna de Senaat de definitieve goedkeuring kan geven. 'Braziliaanse diplomaten verwachten dat het verdrag al in maart voorlopig kan worden toegepast' ('O Globo', 2 februari 2026). Mercosur rijdt niet door het rode licht. Ze hebben, zoals in Frankrijk, een pinkend pijltje om toch af te slaan en door te rijden.

Het Willemsfonds is 175 jaar **Een brievenboek vol verrassingen**

Op 23 februari 1851 richtte een kleine kring taalminnaren in Gent het Willemsfonds op. 175 jaar later telt de vereniging tientallen afdelingen met duizenden leden. Die lange geschiedenis kenmerkte zich door groei en strijd, aanpassing en volharding. Het Willemsfonds zette zich in voor de Vlaamse beweging, richtte bibliotheken op, gaf boeken uit, bevorderde volksontwikkeling, stimuleerde lied en zang en gaf vorm aan een vrijzinnige identiteit.

Peter Laroy
directeur Liberas

Naar aanleiding van het jubileum stelt Liberas een boek samen met 175 brieven uit het rijke archief van de vereniging. De bedoeling is om aan de hand van deze documenten niet alleen de verenigingsgeschiedenis, maar ook bredere culturele en maatschappelijke evoluties in kaart te brengen. Elke brief krijgt een korte duiding en is dankzij een tijdlijn gemakkelijk te situeren.

Strijd en tegenwind

Toen het Willemsfonds in de jaren 1860 koos voor een uitgesproken vrijzinnig-liberale koers, zorgde dat voor de nodige problemen bij de uitbouw van afdelingen. Een briefschrijver uit Lier had het in 1871 over tegenwind uit 'den zwarten hoek'. In het nabijgelegen Mechelen kregen de Willemsfondsen volgens een schrijver uit 1876 te maken met de 'tirannie der papierij'.

Dat belette de vereniging niet om zich in te zetten voor de bevordering van het Nederlands. Dit gebeurde met steun voor het onderwijs, zowel lokaal in Brussel (brief uit 1877, getekend door Julius Hoste, latere oprichter van 'Het Laatste Nieuws') als op nationaal vlak, met de steun aan de

totstandkoming van de Wet op het Middelbaar Onderwijs (brief uit 1882 door Julius De Vigne). Na de liberale nederlaag van 1884 zag het Willemsfonds zich geconfronteerd met een katholieke hegemonie. Een steunbrief aan onderwijzer Frederik De Pestel ('martelaar voor het burgerlijk onderwijs des volks') uit 1886 was in dat verband maar al te duidelijk.

Op taalvlak is het onderling gekrakeel tussen Franstaligen en Vlaamsgezinden in de schoot van de liberale partij nooit ver weg geweest. Dat blijkt in dit boek uit een schrijven met heftig verzet van Willemsfonds Antwerpen tegen de taalpolitiek van de Leuvense liberaal Vital Decoster (1886). In diezelfde periode bloeide binnen het Willemsfonds de liefde voor het Vlaamse lied, geïllustreerd door brieven van Peter Benoit, Emanuel Hiel en Karel Miry. Ook op literair vlak betekende het Willemsfonds wel wat, zoals blijkt uit opgenomen correspondentie van Virginie Loveling, Reimond Stijns en Isidoor Teirlinck, Pol De Mont, Omer Watzet, Stijn Streuvels en Abraham Hans.

Oorlogsjaren en wederopbouw

Tijdens de Eerste Wereldoorlog verslikten

nogal wat Willemsfondsen zich in het activisme en de samenwerking met de bezetter om de Vlaamse eisen te realiseren. Voor- en tegenstanders stuurden hun correspondentie naar het secretariaat. Enkele treffende voorbeelden uit deze moeilijke periode zijn in het boek terug te vinden.

Tijdens het interbellum gaf het Willemsfonds opnieuw literair werk uit. In de jubileumuitgave is interessante correspondentie terug te vinden van zowel bekende auteurs (Cyriel Buysse, Karel Jonckheere, Raymond Brulez, Hubert Lampo, Johan Daisne) als van eerder bescheiden literaire figuren (Karel De Winter, Willy Karemont). Vrouwelijk literair talent (Stephanie Verzele-Madeleyn, Bertha Van Dame-Dedeken, Fanny Leys) zocht eveneens contact.

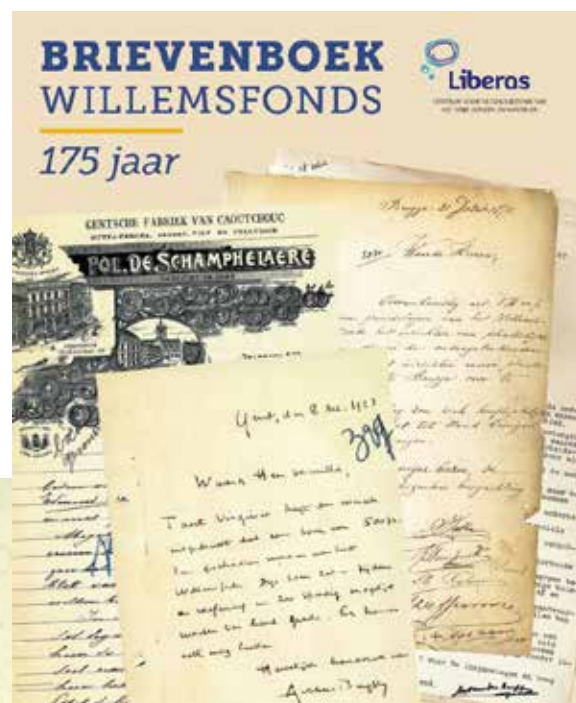
De toenemende verrechtsing in de jaren 1930 viel binnen het Willemsfonds op een koude steen. Een brief uit Tienen (1930) getuigde van het verzet tegen de komst van een Vlaams Huis. Het was de voorbode van veel oorlogsellende die vanaf 1940 in de correspondentie opduikt: Willemsfonds Rupelmonde, een dorp getroffen door een

413
 - Geen juf ik toestemming "Zonder Dak":
 - in kinderboek v. h. Willemsfonds met te
 - met een voorbehoud: dat mijn
 - geveer en niets tegen heeft - want het geveer
 - bestuur van mijne uitgaven wordt door
 - gevoerd. Ik schrijf hem daarover van.
 - ag nog in hoop wel dat ook ik Mr.
 - vandaag zijn beslissing berichten kan.
 - de dialectische (?) uitdrukkingen be-
 - die uitdrukkingen komen er in voor
 - zodat ze door jou andere te vervangen
 - in diezelfde kracht of toon hebben.
 - ze moeten er dus blijven gelijke ze zijn,
 - naar ik ben wel bereid zelf den noodigen
 - uitleg te geven van al de woorden die zij
 - niet verklaard of uitgelegd hebben. Die

uitleg kan misschien als voetnoot
 onder van de bladz. gedrukt worden.
 Om Mr. hoopachtend

Stijn Streuvels

Liberas

Uit het Brievenboek Willemsfonds – 175 jaar: brief van Stijn Streuvels die toestemming geeft tot overname van de novelle 'Zonder dak' in een bloemlezing van het Willemsfonds, met de uitdrukkelijke vraag om de 'dialectische' uitdrukkingen te bewaren.

zware V2-inslag kort na de bevrijding, en Willemsfonds Knokke en Oostende, stuurloos na het verdwijnen van bestuursleden in de Duitse kampen.

Na de Tweede Wereldoorlog sloot het Willemsfonds aan bij het algemeen cultureel-liberale reviel dat vooral vanuit de redactielokalen van Het Laatste Nieuws werd gestuurd. Dat blijkt uit correspondentie van Albert Maertens, Marcel Stijns en Leo Schalckens. Brieven van Edgard Blancquaert, Hans Van Werveke, Adriaan Verhulst en Herman Uyttersprot onderstrepen het belang van de Gentse academische wereld in deze wederopstanding. In de communautaire strijd van de jaren 1960 (Leuven Vlaams) en de verzuilde maatschappij van de jaren 1970 (Cultuurpact) speelde het Willemsfonds een duidelijke rol van betekenis. Dat tonen brieven van Willy De Clercq, Frans Grootjans, Karel Poma en Hugo Schiltz aan.

Tragiek van het leven

Het boek bevat ook enkele opmerkelijke vondsten uit het archief. Er is een brief uit 1930, verzonden uit Florida (VS), met betaling van het lidmaatschap en met 'hoffelijke groeten'

van Leo Baekeland, de Belgische uitvinder die schatrijk wordt dankzij de uitvinding van bakeliet, de naar hem genoemde kunststof. Het boek bevat ook een dankbrief uit 1946 van Nand Geersens, die tijdens de oorlogsjaren op de BBC de stem van het Belgische verzet vertolkte. En er is de eenvoudige briefkaart, gedateerd op kerstdag 1964, waarmee kunstcriticus en auteur Jan Walravens aangaf voorlopig geen voordrachten meer te kunnen houden. Een korte maar tragische mededeling,

zeker wanneer men weet dat een half jaar later Walravens overleed aan lymfeklierkanker. Zo wordt eens te meer duidelijk dat brieven en documenten, verborgen in archieven, heel vaak de tragiek van het leven in zich dragen.

Boekvoorstelling Brievenboek Willemsfonds - 175 jaar

Op 14 maart 2026 vindt om 14.00 de boekvoorstelling plaats (Liberas, Kramersplein 23, Gent), gevolgd door een receptie met het feestbier dat is gebrouwen voor het Willemsfonds-jubileumjaar.

Toegang is gratis maar inschrijven verplicht via inschrijven@liberas.eu met vermelding '175 jaar Willemsfonds'.

Het boek is te koop na de voorstelling (35 euro).

Het kan achteraf telefonisch worden besteld via 09/221 75 05 of per mail via info@liberas.eu. (€ 35 + € 5 verzendkosten).

Een plan voor de opstandige burger

De liberale democratie, kroonjuweel van het vrije Westen, is in verval. Wereldwijd komen autocraten en populistten aan de macht en sneuvelen grondwettelijke vrijheden en kernwaarden van de rechtstaat. De democratie ligt onder vuur, en nooit eerder is het vertrouwen in de politiek zo laag geweest. In het nieuw, uitdagend en inspirerend boek **'De Burger in Opstand. De toekomst van de politiek & de liberale democratie'** analyseert **Guy Verhofstadt** de oorzaken van de crisis en presenteert hij een plan voor een nieuw democratisch elan met als leidend principe: "We moeten de politiek teruggeven aan de burger."

Q&A

Na een beknopt introductiegesprek over het boek, volgt een Q&A-sessie waar inhoudelijke vragen kunnen gesteld worden aan

Guy Verhofstadt. Dit wordt in goede banen geleid door **Liberales**-voorzitter en **LVV**-bestuurslid, **Lawrence Vanhove**.

Praktisch

Donderdag 19 maart 2026 om 20.00 in Liberas (Kramersplein 23, 9000 Gent).

Toegang

Gratis, inschrijven (verplicht) via inschrijven@liberas.eu met vermelding Guy Verhofstadt.

Opgelet

Het aantal plaatsen is beperkt. Inschrijving pas geldig na bevestiging.

Na de voorstelling is er mogelijkheid tot aankoop van het boek en signeren. Een organisatie van de onafhankelijke denktank Liberales i.s.m. Liberas.

19/3/2026 – 20u
Liberas-Gent

Meer info over het boek:

<https://singeluitgeverijen.nl/de-arbeiderspers/boek/de-burger-in-opstand/>

Noorderburen

Op zoek naar steun

Vervolg van pagina 7

Het nieuwe kabinet-Jetten moet op zoek voor meerderheden in de beide kamers van de Staten generaal. Het linkse kartel van GroenLinks-Pv/dA en ook de PVV zien dit akkoord niet echt zitten. Dus dan dient dit kabinet naar rechts te kijken.

Daar ligt wel wat te rapen met de SGP (3 zetels), de CU (3 zetels), 50plus (2 zetels), het Forum (7 zetels), de afgescheurde PVV'ers (7 zetels), de BBB (4 zetels) en JA21 met 9 zetels. Maar dat zullen geen gemakkelijke onderhandelingen worden en het is niet duidelijk of men per dossier of in pakketten deals gaat sluiten. De kleine linkse partijen (Denk, PDD, SP, VOLT) gaan geen rol spelen. Maar de vraag is waar het linkse kartel (GroenLinks-Pv/dA) met Jesse Klaver een overeenstemming vindt met de regering-Jetten? Klaver ligt bepaald niet goed bij de VVD en dit kartel is ook nog bezig met het verwerken van de recente verkiezingsnederlaag. Bovendien rijst de vraag of beide partijen samen blijven in een kartel, fusioneren tot één linkse partij of uiteen gaan. De traditionele sociaaldemocraat wil verder gaan met de Pv/dA, en de Groenlinkse Klaver deze gezamenlijke groep laten leiden, zint vele traditionele Pv/dA'ers niet. Maar de ruzie langs

links komt het nieuwe kabinet ook goed uit.

Liberalen

In de nieuwe Tweede kamer zetelen opnieuw drie liberale geïnspireerde politieke partijen, namelijk: het links liberale D'66, de rechts-liberale VVD en het conservatief-liberale JA21 met Joost Eerdmans. Samen zijn deze drie partijen gegroeid van 35 naar 57 zetels in de Tweede Kamer van de staten Generaal. Gezien Nederland bij de laatste verkiezingen rechts heeft gestemd en het regeerakkoord nogal liberaal kleurt, wordt er vooral gekeken naar JA21 om steun te geven. Dit kabinet heeft ook geen meerderheid in de Eerste Kamer, de Nederlandse Senaat, en ook daar moet er steun gezocht worden. Maar de BBB heeft daar nogal wat zetels. De wetten dienen in Nederland de goedkeuring te verkrijgen van de beide Kamers. Maar het bestaan van de regering is enkel afhankelijk van de Tweede Kamer.

Regering

Dus op naar Rob Jetten-I en de allereerste maal in de Nederlandse politieke geschiedenis dat D'66 het kabinet leidt. VVD-leidster Dilan Yesilgoz komt naar de regering als vicepremier en minister van Defensie. Maar opvallend, zij blijft partijleider. De uittredende minister van

Defensie, Ruben Brekelmans, wordt VVD-fractie leider. Iets dergelijks is recent niet meer gezien in Nederland. De Amsterdamse VVD'ster gaat dus echt voor de macht. CDA-leider Henri Bontenbal blijft zetelen in de Tweede kamer als fractie leider van de christendemocraten.

Drempel

Onmiddellijk na de bekendmaking van het kabinet werd er in de Tweede kamer een voorstel ingediend om het kiesstelsel te wijzigen en een kiesdrempel van 2% in te voeren. Maar zowat de volledige oppositie schoot dit idee van de VVD af. Momenteel zitten er 16 fracties in de Tweede kamer. Bij de invoering van een dergelijke drempel van 2% zouden er vier partijen geen zetels meer behalen: VOLT, de CU, 50plus en de SP. Bij de invoering van de Belgisch/Vlaamse kiesdrempel van 5% zou de Tweede kamer enkel nog bemand worden door de drie regeringspartijen, de PVV, JA21 en het linkse kartel of nog 6 in plaats van 16 fracties. Voor de noordelijke Nederlanden begint een nieuw politiek tijdperk: besturen met een minderheidskabinet. Volgende electorale afspraak in Nederland, de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart aanstaande... - H.M.